

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, și unele măsuri privind derularea contractelor Guvern la Guvern specifice Programului Foreign Military Sales

Parlamentul României adoptă prezența lege.

Art. 1. – (1) Se aprobă realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, prin:

a) atribuirea de către Guvernul României Guvernului Statelor Unite ale Americii a contractelor de tip Letter of Offer and Acceptance, denumite în continuare contracte de tip LOA, specifice Programului Foreign Military Sales – FMS, pentru achiziționarea a 32 de avioane F-35, motoare, muniții, suport logistic, serviciul de acces la lanțul global de suport al F-35, echipamente și servicii pentru/de instruire a personalului navigant de aviație, a personalului de sprijin și a personalului tehnic-ingineresc de aviație, echipamente criptografice cu regim special, asistență de specialitate, precum și realizarea de proiecte de cooperare industrială constând în transfer de tehnologie și/sau produse și prestarea de servicii către operatorii economici din industria națională de apărare desemnați de către producătorul avionului F-35 dintre cei nominalizați de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, în condițiile prevăzute la art. 3, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și a dispozițiilor art. 61 alin. (1) și (2) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

b) încheierea de către Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, cu producătorul avionului F-35, a unui/unor acord/acorduri de înțelegere pentru realizarea proiectelor de cooperare industrială prevăzute la lit. a).

(2) Creditele de angajament și creditele bugetare necesare semnării și derulării contractelor de tip LOA pentru realizarea capabilității operaționale prevăzută la alin. (1) lit. a), precum și fondurile necesare pentru implementarea în totalitate a celor aflate în responsabilitate națională se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale sau prin împrumuturi ori garanții de împrumuturi oferite de Guvernul SUA sau printr-o combinație a acestora.

Art. 2. – Realizarea capabilității operaționale prevăzută la art. 1 alin. (1) lit. a) și lit. b) constituie pentru România interes esențial de securitate.

Art. 3. – Proiectele de cooperare industrială, prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), mecanismele specifice îndeplinirii acestora, precum și operatorii economici desemnați de către producătorul avionului F-35, se aprobă de către Guvernul României în baza unui memorandum semnat de către Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

NECLASIFICAT

Art. 4. – Prin derogare de la dispozițiile art. 16¹ din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se împuternicește Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Forțelor Aeriene, să semneze, în numele Guvernului României, contractele de tip LOA specifice programelor Air Force Security Assistance Training Squadron - AFSAT și Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT, contractele specifice de instruire cu NATO Flight Training Europe - NFTE și contractele specifice de instruire cu statele semnatare ale programelor Euro-NATO Joint Jet Pilot Training - ENJJPT și NFTE, pentru instruirea personalului navigant de aviație aferent capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, F-35.

Art. 5. – (1) Ministerul Apărării Naționale gestionează sumele în valută aferente achizițiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), printr-un cont analitic deschis pe numele acestuia, în cadrul contului de valută al Ministerului Finanțelor deschis la Banca Națională a României. Soldul contului respectiv, înregistrat la sfârșitul fiecărui exercițiu finanțiar, se reportează în anul următor și se va utiliza în scopul finanțării costurilor aferente realizării achizițiilor menționate la art. 1 alin. (1) lit. a).

(2) Ministerul Apărării Naționale gestionează sumele în valută aferente achizițiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), aflate în contul Federal Reserve Bank of New York - FRBNY deschis în acest sens de către Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru România, prin utilizarea instrumentelor specifice Programului Foreign Military Sales - FMS.

(3) Sumele provenite din gestionarea contului Federal Reserve Bank of New York - FRBNY sunt utilizate de către Ministerul Apărării Naționale pentru achiziția de bunuri și servicii necesare realizării capabilității operaționale prevăzută la art. 1 alin. (1) lit. a).

(4) Se împuternicește Ministerul Apărării Naționale ca, prin Compania Națională „Romtehnica” - S.A., să execute activitățile comerciale privind importul, exportul temporar, reimportul și alte activități asociate derulării comerciale a contractelor de tip LOA prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), în conformitate cu prevederile art. 60 din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 173, 174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează obligații fiscale accesoriei pentru diferențele suplimentare de creație fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate în cadrul contractelor de tip LOA, atribuite de Guvernul României potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) lit. a).

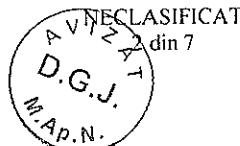
(6) Prin derogare de la prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, se abilită Ministerul Apărării Naționale ca, prin Direcția generală pentru armamente, să efectueze plăti pentru produsele, serviciile și/sau transferul de tehnologie care fac obiectul proiectelor de cooperare industrială, prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a).

(7) Documentele aferente procesului de recepție necesar fazei de licidare, din procesul execuției bugetare, se aprobă de comandanții/șefii structurilor militare beneficiare ale bunurilor și serviciilor prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), cu excepția serviciilor de instruire a personalului și asistență tehnică, respectiv de către operatorii economici din industria națională de apărare care sunt beneficiari ai produselor, serviciilor și/sau ai transferului de tehnologie.

(8) În situația în care unele bunuri și servicii prevăzute să fie achiziționate potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a) nu pot fi contractate sau dacă din punct de vedere economic și/sau operațional este necesară achiziția din alte surse, ordonatorul principal de credite/persoana împuternicită prin delegare de competență poate aproba achiziționarea din aceste surse.

(9) Prin "achiziția din alte surse" se înțelege achiziția de la alte guverne și/sau de la alți furnizori, a bunurilor sau serviciilor care nu pot fi achiziționate prin contractele prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), cu respectarea legislației în materia achizițiilor publice în domeniile apărării și securității.

Art. 6. – (1) În vederea realizării capabilității operaționale prevăzută la art. 1 alin. (1) lit. a), Ministerul Apărării Naționale trimite personal militar pentru îndeplinirea unor misiuni în afara teritoriului național, în scopul executării activităților pentru/de instruire, operare, menenanță, reprezentare tehnică, asistență de securitate, analiză și management derulare program înzestrare,

analiză și management programe de instruire AFSAT, ENJJPT și NFTE, în conformitate cu prevederile contractelor încheiate potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a) și art. 4.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 77 alin. 1 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, ministrul apărării naționale aprobă, în condițiile alin. (1), detașarea:

a) personalului navigant de aviație în vederea îndeplinirii unor misiuni pentru instruire în străinătate în calitate de instructori de zbor, instructori pentru simulator în cadrul programelor AFSAT, ENJJPT și NFTE, pe o perioadă de până la 5 ani;

b) personalului navigant de aviație pentru îndeplinirea unor misiuni de instruire în calitate de pilot în pregătire și a personalului de analiză și management a programelor de instruire AFSAT, ENJJPT și NFTE, pe o perioadă de până la 3 ani;

c) personalului de reprezentare tehnică și a personalului de reprezentare pentru asistență de securitate, în scopul îndeplinirii unor misiuni privind derularea programului, pe o perioadă de până la 3 ani.

(3) Prin "asistență de securitate" se înțelege asistența oferită României de către Statele Unite ale Americii pentru achiziția avioanelor F-35 prevăzută la art. 1 alin. (1) lit. a), în conformitate cu politicile Programului Foreign Military Sales al Guvernului Statelor Unite ale Americii.

Art. 7. – Pentru misiunile prevăzute la art. 6, prin ordin al ministrului apărării naționale, se aprobă:

a) funcțiile care se prevăd în statele de organizare constituite pentru perioada derulării programului de înzestrare, diferențiate pe categorii, corpuși de cadre militare, grade militare, nivel de studii și coeficienți, precum și pe arme/servicii și specialități militare, corespunzătoare misiunilor de instruire, operare, menenanță, reprezentare tehnică, reprezentare pentru asistență de securitate, analiză și management programe instruire AFSAT, ENJJPT și NFTE;

b) asimilarea funcțiilor personalului din statele de organizare constituite pentru perioada misiunii cu funcții din cadrul structurilor organizatorice standard;

c) trimiterea personalului în misiune în străinătate, prin detașarea în funcțiile prevăzute de statele de organizare, constituite pentru perioada de misiune;

d) trimiterea personalului în misiune în străinătate pentru activități de analiză și management privind derularea programului de înzestrare, în conformitate cu prevederile contractelor încheiate potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a).

Art. 8. – (1) Pe întreaga perioadă a misiunilor prevăzute la art. 6, personalul participant la misiune beneficiază de drepturile salariale în țară prevăzute la art. 71 alin. (1) din secțiunea a 9-a a cap. II din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilite cu respectarea prevederilor art. 38 din aceeași lege și a celorlalte prevederi legale care reglementează salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(2) Compensația lunară specifică prevăzută la art. 71 alin. (1) lit. c) din secțiunea a 9-a a cap. II din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, se acordă personalului participant la misiunile prevăzute la art. 6 în quantum de 100% aplicată la solda de funcție.

(3) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 6, personalul navigant de aviație și tehnic-ingineresc de aviație, definit la art. 9 și 13 din Legea nr. 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de prima orară de zbor, respectiv prima pentru asigurarea tehnică a zborului, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(4) Primele prevăzute la alin. (3) se acordă în baza documentelor justificative de evidență a activităților aeronautice și de calcul al acestora, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 40 alin. (2) și (3) din secțiunea a 4-a a cap. II din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, personalului cu responsabilități în derularea și implementarea acordurilor și contractelor necesare

NECLASIFICAT

pentru realizarea capabilității operaționale prevăzută la art. 1 alin. (1) lit. a), i se acordă un spor de până la 50% din soldă/salariul de bază, cu încadrarea în bugetul aprobat, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 9. – (1) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 6, personalul beneficiază de drepturile de diurnă stabilite pentru fiecare categorie de personal participant la misiunile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare.

(2) Pe durata îndeplinirii misiunilor prevăzute la art. 6, în zilele când personalului nu i se asigură hrană, acesta beneficiază de alocația valorică de hrană stabilită potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.

(3) Personalului participant la misiunile prevăzute la art. 6, în situația în care nu i se asigură cazarea gratuit, conform contractelor încheiate, beneficiază de decontarea cheltuielilor de cazare în limita cuantumurilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(4) Pe durata misiunilor prevăzute la art. 6, în zilele când personalul participant se află în țară, acesta nu beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (1) și (2).

(5) Pe perioada când personalul participant la misiunile prevăzute la art. 6 se află în concediu de odihnă pe teritoriul desfășurării misiunii, acesta beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (1) și (2).

(6) Prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 46/2020 se aplică în mod corespunzător și personalului participant la misiunile prevăzute la art. 6.

Art. 10. – (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 6 beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport în quantum a 4 călătorii pe an, respectiv proporțional cu durata misiunii.

(2) Pentru drepturile de transport precizate la alin. (1), personalul participant la misiunile prevăzute la art. 6 poate opta ca soțul/soția și copiii acestuia să beneficieze de decontarea cheltuielilor de transport pentru deplasarea la locul misiunii și retur.

(3) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 6 a căror durată este mai mare de 12 luni, poate opta pentru dislocarea soțului/soției și copiilor acestuia din garnizoanele de dispunere de pe teritoriul național în zona de desfășurare a misiunii, caz în care beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport pentru dislocare și o călătorie în țară și retur, la fiecare 12 luni de participare la misiune, pentru el și membrii familiei, situație în care nu se aplică prevederile alin. (1) și (2).

(4) În situația prevăzută la alin. (3), membrii familiei beneficiază de plata contravalorii asigurărilor medicale, în condițiile reglementate de partenerul extern.

Art. 11. – (1) Fondurile necesare participării la misiunile prevăzute la art. 6 se asigură din bugetul Ministerului Apărării Naționale, în limita fondurilor aprobate cu această destinație.

(2) Din fondurile prevăzute la alin. (1) se suportă și cheltuielile determinate de pregătirea misiunii și executarea acesteia, generate de:

a) dislocarea personalului și a membrilor de familie din garnizoanele de dispunere de pe teritoriul statului român în zona de desfășurare a misiunii, precum și repatrierea acestuia, conform art. 10;

b) achizițiile de bunuri, lucrări și servicii solicitate de specificul misiunii;

c) cheltuieli de operare și sprijin logistic necesare bunei desfășurări a misiunii;

d) selecționarea, vizita medicală, testarea, pregătirea, încheierea asigurărilor de sănătate, în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale, precum și în conformitate cu reglementările specifice fiecărei activități sau cerințe ale partenerului;

e) încheierea contractelor de asigurare medicală pentru invaliditate și deces ale personalului și membrilor de familie;

f) încheierea de contracte de închiriere sau leasing auto, în funcție de varianta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, pentru asigurarea transportului;

g) evacuarea medicală a personalului care nu poate fi tratat în unitățile sanitare din zona de executare a misiunii și asigurarea transportului însoțitorilor acestuia;

h) procurarea materialelor necesare, repatrierea, însoțirea și înhumarea personalului decedat, precum și îndeplinirea formalităților specifice;

i) suportarea altor costuri specifice, inclusiv a celor destinate activităților necesare dezvoltării relațiilor cu autoritățile militare și civile locale, precum și cu populația civilă, asigurarea activităților de protocol, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 12. – (1) Participarea personalului la misiunile de instruire, operare, mențenanță este condiționată de semnarea în prealabil a unui angajament, prin care se obligă ca, după încheierea misiunii, să își desfășoare activitatea în Ministerul Apărării Naționale timp de 10 ani, din care 8 în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, fără a depăși vîrstă prevăzută la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, al cărui model este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

(2) În situațiile în care cadrele militare își începează raporturile de serviciu încheiate cu Ministerul Apărării Naționale înainte de expirarea duratei stabilite prin angajamentul prevăzut la alin. (1) sau nu își desfășoară activitatea în calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, acestea sunt obligate să restituie quantumul cheltuielilor individuale de instruire și cheltuielile efectuate pe timpul misiunii, conform prevederilor art. 9 și 10, proporțional cu perioada de angajament rămasă neexecutată, actualizat la data stabilirii acestuia cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică personalului participant la misiunile prevăzute la art. 6 în situația încetării activității din motive neimputabile acestuia.

Art. 13. – Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 6 beneficiază de drepturile și are obligațiile prevăzute de legislația în vigoare aplicabilă personalului militar în activitate, în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi.

Art. 14. – (1) Prevederile art. IV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu se aplică participării personalului la misiunile prevăzute la art. 6.

(2) Prevederile art. III alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, nu se aplică participării personalului la misiunile prevăzute la art. 6.

Art. 15. – (1) Ministerul Apărării Naționale gestionează sumele în valută aferente achizițiilor Programului Foreign Military Sales - FMS, în mod similar celui prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. a), aflate în contul Federal Reserve Bank of New York - FRBNY deschis în acest sens de către Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru România, prin utilizarea instrumentelor specifice Programului Foreign Military Sales – FMS, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a legii.

(2) Sumele provenite din gestionarea contului Federal Reserve Bank of New York - FRBNY sunt utilizate de către Ministerul Apărării Naționale pentru achiziția de bunuri și servicii necesare realizării capabilităților implementate prin programele de asistență militară de securitate specifice FMS.

(3) Prin derogare de la art. 75 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, sumele provenite din gestionarea conturilor aferente contractelor de tip LOA rămân la dispoziția Ministerului Apărării Naționale și sunt utilizate pentru achiziția de bunuri și servicii necesare realizării capabilităților implementate prin programele de asistență militară de securitate specifice FMS.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 173, 174 și 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează obligațiilor fiscale accesoriilor pentru diferențele suplimentare de creațe fiscale rezultate din regularizarea

NECLASIFICAT

valorii în vamă a bunurilor importate în cadrul contractelor de tip LOA, încheiate în cadrul programelor de asistență militară de securitate specifice FMS, atribuite în numele Guvernului României de către Ministerul Apărării Naționale, prin structurile abilitate.

Art. 16. – Pentru achizițiile derulate prin programele de asistență militară de securitate specifice FMS, documentele aferente procesului de recepție necesar fazei de lichidare, din procesul execuției bugetare, se aprobă de comandanții/șefii structurilor militare beneficiare ale bunurilor și serviciilor, cu excepția serviciilor de instruire a personalului.

Art. 17. – Ministerul Apărării Naționale va elabora ordinul de punere în aplicare a prevederilor prezentei legi, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

București,
Nr.

NECLASIFICAT
6 din 7

Model

ROMÂNIA
 MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
 (denumirea structurii)
 (ziua, luna, anul)
 Nr. _____
 (localitatea)

NECLASIFICAT
 Exemplarul nr. ____

ANGAJAMENT

Subsemnatul(a)¹, ... fiul/fiica
 lui ..... și al(a)..... născut(ă) în anul.....
 luna..... ziua....., CNP ....., domiciliat(ă) în
 localitatea ....., str..... nr. ....,
 bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul/sectorul .....,
 încadrat(ă) în funcția de..... la².....,

în conformitate cu prevederile art. 12 din Legea nr. .... /2024 pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, mă oblig ca, după încheierea misiunii în străinătate executate potrivit contractelor încheiate în baza dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a) și art. 4 din Legea nr. .... /2024, să îmi desfășor activitatea în cadrul Ministerului Apărării Naționale timp de 10 ani, din care 8 ani în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, fără a depăși vârsta prevăzută la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare.

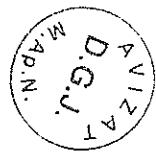
Totodată, în situațiile și în condițiile prevăzute de art. 12 alin. (2) din Legea nr. .... /2024, mă oblig să restitu cuantumul cheltuielilor individuale de instruire și al cheltuielilor efectuate pe timpul misiunii, conform prevederilor art. 9 și 10 din aceeași lege, proporțional cu perioada de angajament rămasă neexecutată, actualizat la data stabilirii acestuia cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

Data:.....

Semnătura.....
 C.I./B.I. seria..... nr. ....,
 eliberat(ă) de.....
 la data de .....

¹ Se înscriu gradul militar, numele și prenumele

² Se completează indicativul numeric al unității și garnizoana

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, și unele măsuri privind derularea contractelor Guvern la Guvern specifice Programului Foreign Military Sales

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Proiectul este inițiat de Ministerul Apărării Naționale.

2.2. Descrierea situației actuale

Contextul strategic în care România își apără interesele și își promovează obiectivele naționale de securitate este caracterizat de concurență geopolitică între actorii cu interese globale sau regionale, de un dinamism ridicat, de volatilitate/instabilitate și de imprevizibilitate. La nivel regional și subregional, mediul de securitate se află într-o nouă fază de reconfigurare. Dinamica actuală de securitate poate afecta atât direct, cât și indirect starea de securitate a României și siguranța cetățenilor săi.

În acest context, apartenența României la NATO și UE determină asumarea unor responsabilități de importanță critică pe linia asigurării stabilității regionale, generând deopotrivă riscuri și garanții de securitate suplimentară. Soliditatea relației transatlantice depinde de menținerea angajamentului SUA în Europa, precum și de modul în care aliații și partenerii europeni vor aloca resurse pentru dezvoltarea propriilor capacitați de apărare.

Dezvoltarea și menținerea unor capabilități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate atât îndeplinirii angajamentelor asumate ca urmare a calității de stat membru NATO și UE, cât și descurăjării unei posibile agresiuni și articulării unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul neconvențional, hibrid, reprezentă condiția esențială pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare a României.

Forțele Aeriene Române contribuie la asigurarea securității României, executând permanent apărarea spațiului aerian național/NATO, pe timp de pace prin Serviciul de Luptă Permanent – Poliție Aeriană (SLP-PA), sub comanda NATO, în conformitate cu angajamentele asumate, concomitent cu generarea/regenerarea forțelor pentru pregătirea în vederea executării misiunii de luptă la criză și război.

În prezent Forțele Aeriene Române asigură executarea misiunilor SLP-PA cu avioane F-16. Continuarea executării SLP-PA cu avioanele F-16 este o soluție doar pe termen mediu, care asigură performanțe operaționale limitate, având în vedere continua dezvoltare a platformelor aeriene către avioane de generația a V-a și viitoare, condiționată și de expirarea resursei acordate de către producătorul avioanelor, cu un orizont de timp estimat pentru scoaterea din exploatare în jurul anului 2034 și cu finalizare în jurul anului 2040.

Scoaterea graduală din serviciu a avioanelor F-16 și necesitatea executării SLP-PA, corroborate cu evoluția mediului de securitate regional, au determinat nevoia identificării unei soluții care să permită apărarea spațiului aerian al României cu avioane de generația a V-a. Avionul de luptă multirol de generația a V-a trebuie să dețină capabilitățile necesare conectării în cadrul sistemului integrat de apărare aeriană al NATO (*NATINAMDS – NATO Integrated Air and Missile Defense System*) și să execute misiuni în cadrul operațiilor întrunite, multinaționale, în toate domeniile, pentru asigurarea suveranității în spațiul aerian național și aliaț.

Până la această dată, pe baza prevederilor *Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”*, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-70/2012, în conformitate cu prevederile Legii nr. 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în Faza 1 a Etapei de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 237/2019 pentru continuarea

NECLASIFICAT

dezvoltării capabilității operaționale aeriene cuprinse în Etapa de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările ulterioare și ale Legii nr. 214/2022 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene de tranziție prevăzută în Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, au fost semnate contracte cu Guvernul Republicii Portugheze și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru achiziționarea primei escadrile de avioane F-16 A/B în configurația M5.2R, a suportului logistic, instruire, armament și modernizarea acesteia la configurația M6.X, precum și cu Guvernul Regatului Norvegiei și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru achiziționarea escadrilelor nr. 2 și 3 de avioane F-16 A/B în configurație M6.5.2, a suportului logistic, instruire și modernizarea acestora la aceeași configurație cu avioanele F-16 din prima escadrilă.

Avionul F-35 dispune de performanțe tehnologice foarte avansate, în principal caracteristica STEALTH, integrarea senzorilor de ultimă generație, capacitate de schimb de informații criptate în timp real atât cu platforme aeriene, cât și cu sisteme de apărare cu baza la sol, capacitate de gestionare reală a imaginii operaționale a câmpului de luptă, precum și de muniții inteligente de înaltă precizie, și permite realizarea și menținerea superiorității aeriene, condiție obligatorie pentru asigurarea suveranității în spațiul aerian național și, la nevoie, pentru apărarea acestuia. De asemenea, avionul F-35 este singura platformă aeriană de generația a V-a, care la acest moment se află în producție, disponibilă pentru achiziție, preconizându-se să devină avionul de generația a V-a standard în NATO.

Pentru fundamentarea unei soluții cu privire la inițierea programului de achiziție cu avioane F-35, în anul 2019 s-a transmis o scrisoare de cerere LOR for P&A – Letter of Request for Price and Availability adresată Guvernului Statelor Unite ale Americii, pentru obținerea unor informații necesare pentru planificarea unor eventuale scrisori de cerere pentru achiziții prin programul FMS – Foreign Military Sales.

Concomitent cu scoaterea din serviciu a aeronavelor MiG-21 LanceR și tranziția accelerată la exploatarea aeronavelor F-16 din dotarea Forțelor Aeriene, prevederi aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 083/2022, s-a dispus accelerarea demersurilor pentru inițierea programului de înzestrare cu avioane de generația a V-a, F-35.

Prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-57 din 11.04.2023, privind Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, a fost aprobată realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană finală, pentru îndeplinirea obiectivelor naționale de securitate stabilite prin Strategia națională de apărare, a obiectivelor militare naționale stabilite prin Strategia Militară a României, a misiunilor Armatei României și rolului fundamental al Forțelor Aeriene pentru apărarea spațiului aerian național pe timp de pace, în situații de criză și la război.

Având în vedere interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emitere a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, au fost întocmite și aprobată următoarele documente:

- Documentul cu Nevoile Misiunii pentru „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, aprobat prin Hotărârea adoptată în ședința trimestrială a Consiliului de Supraveghere a Cerințelor nr. 535 din 30.03.2023;
- Studiul de concept pentru „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Rev.01 28.08.2023;
- Documentul cu Cerințele Operaționale pentru „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, aprobat prin Hotărârea Comitetului de cerințe operaționale al Forțelor Aeriene nr. 5 din 22.09.2023.

De asemenea, Parlamentul României a aprobat inițierea de către Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală pentru armamente, a procedurii de atribuire a acordurilor aferente achiziției a 32 avioane F-35, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, prin programul de asistență de securitate Foreign Military Sales, al Guvernului Statelor Unite ale Americii, în ședința comună a Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, comunicată cu scrisoarea nr. 1329BP/24.10.2023.

În cadrul Memorandumului cu tema *Solicitarea Ministerului Apărării Naționale către Parlamentul României privind obținerea aprobării prealabile pentru inițierea procedurilor de atribuire a acordurilor aferente achiziției a 32 avioane F-35, în cadrul programului de înzestrare "Avion multirol de generația a V-a, F-35", prin programul de asistență de securitate Foreign Military Sales (FMS)*, nr. A2-4620 din 12.06.2023, aprobat de Prim-Ministrul României, sunt stipulate și domenii de interes ce pot face obiectul cooperării industriale.

După exemplul altor state care au inițiat programul de achiziție al avioanelor multirol F-35 unde a fost inclus și pachetul de cooperare cu industria, activitățile aferente stabilirii elementelor din compunerea acestuia pot fi desfășurate în paralel cu cele pentru elaborarea acordului interguvernamental de tip LOA, respectiv după transmiterea scrisorii LOR for LOA, privind pachetul de avioane F-35, bunuri și servicii, având ca finalitate semnarea unui acord pentru cooperare industrială. Acordul pentru cooperare industrială va fi semnat de către partea română în paralel cu semnarea LOA transmisă de către Guvernul SUA.

Achiziția platformelor aeriene de generația a V-a, F-35, necesare pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană finală se poate efectua doar cu aprobarea autorităților SUA, prin contracte guvern – guvern de tip Scrisoare de Ofertă și Acceptanță (Letter of Offer and Acceptance), în cadrul Programului Foreign Military Sales – FMS. Pentru acest tip de produse, programul FMS este singura modalitate de achiziție, aplicată de către toate statele. Derularea contractelor de tip LOA prin Programul FMS se va realiza cu respectarea cerințelor legislației Statelor Unite ale Americii și a directivelor Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii care reglementează administrarea și implementarea asistenței militare de securitate.

Ministerul Apărării Naționale a înaintat, în data de 06.11.2023, Departamentului Apărării al SUA, documentele Letter of Request (LOR) for Letter of Offer and Acceptance (LOA) pentru achiziția pachetului de bază asociat programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I și a pachetului de muniții inițial asociat acestui program. Scrisoarea de cerere LOR pentru pachetul de bază F-35 conține o cerință cu privire la măsuri pentru asigurarea securității aprovizionării prin cooperare industrială, având ca finalitate semnarea unui acord de cooperare industrială, în paralel cu semnarea LOA transmisă de către Guvernul SUA.

Asistența de securitate acordată prin Programul FMS se circumscrie Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii referitor la programele de asistență economică, tehnică și în domenii conexe, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 25/1996 aprobată prin Legea nr. 30/1997, Ministerul Apărării Naționale fiind împuternicit să reprezinte Guvernul României pentru negocierea, semnarea și derularea contractelor privind asistența de securitate acordată de către guverne străine în conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) și (2) din legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Parteneriatul strategic România-SUA, lansat la 11.07.1997, a reprezentat și reprezintă un reper esențial al politicii externe a României, precum și un instrument eficient de sprijin a eforturilor interne în domeniul apărării.

Reperele semnificative ale Parteneriatului strategic cu SUA în domeniul apărării sunt următoarele:

- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 260/2002;
- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României, semnat la București la 6 decembrie 2005, ratificat prin Legea nr. 268/2006;
- Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România, semnat la Washington la 13 septembrie 2011, ratificat prin Legea nr. 290/2011;
- Declarația Comună privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii;
- Declarația Comună privind implementarea Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii;
- colaborarea bilaterală intensă în desfășurarea misiunilor de pace și în combaterea terorismului (operațiunile din Irak, Afganistan, etc.);
- operaționalizarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice de la Deveselu;
- cooperarea bilaterală în cadrul NATO, asigurarea prezenței aeriene și maritime Aliate întărite în regiunea Mării Negre, susținute de un program consolidat de exerciții și antrenamente întruite și multinaționale, reprezentă unul din vectorii esențiali de natură să amplifice securitatea și prosperitatea României.

Referitor la legislația incidentă, menționăm Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, la care România a aderat prin Legea nr. 22/2004, Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a

Consiliului Uniunii Europene din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în conformitate cu art. 3 din Tratatul Atlanticului de Nord, pentru atingerea într-un mod cât mai eficient a obiectivelor acestui tratat, România, acționând individual, prin dezvoltarea propriilor mijloace, își va menține și va dezvolta capacitatea individuală și pe cea colectivă de a rezista unui atac armat.

Potrivit art. 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană – TFUE, sunt respectate funcțiile esențiale ale statului și, în special, cele care au ca obiect asigurarea integrității sale teritoriale, menținerea ordinii publice și apărarea securității naționale. În special, securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE stipulează că orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței/securității sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, aceste măsuri netrebuind să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.

Directiva 2009/81/CE precizează la paragraful (1) din preambul că securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru, atât în domeniul apărării, cât și al securității, iar la paragraful (30) faptul că, având în vedere specificitatea sectorului apărării și securității, achizițiile de echipamente, precum și de lucrări și de servicii efectuate de un guvern de la alt guvern ar trebui să fie excluse din domeniul de aplicabilitate al acestei directive. În dezvoltarea acestei teze, prin art. 13 lit. f) se stipulează că directiva nu se aplică contractelor atribuite de un guvern unui alt guvern referitoare la furnizarea de echipamente militare sau echipamente sensibile, lucrări și servicii în legătură directă cu astfel de echipamente, lucrări și servicii special destinate unor scopuri militare sau lucrări și servicii cu caracter sensibil.

Totodată, prezintă incidență și documentele elaborate la nivelul Comisiei Europene: Commission Notice - Guidance on the award of government – to – government contracts in the fields of defence and security (Article 13.f of Directive 2009/81/EC of the European Parliament and of the Council) (2016/C 450/01).

Aprobarea achiziției de la Guvernul Statelor Unite ale Americii se va realiza în condițiile prevăzute de prezența lege, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpună Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Ministerul Apărării Naționale prin Direcția generală pentru armamente, în numele Guvernului României, va semna și derula contractele de achiziție de tip LOA a pachetului de produse și servicii de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Compania Națională „Romtehnica”- S.A., societate specializată în domeniul comerțului exterior din coordonarea directă a Ministerului Apărării Naționale este entitatea desemnată de Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să achiziționeze produse, servicii și lucrări din afara teritoriului valabil al României. În acest sens, compania gestionează toată relația cu bugetul de stat în ceea ce privește obligațiile fiscale privind TVA aferente contractelor de achiziție de la extern pentru Ministerul Apărării Naționale, cum ar fi declarațiile lunare de TVA (deconturi și declarații recapitulative), calcul și plată TVA către bugetul de stat conform termenelor legale, punerea în liberă circulație a bunurilor achiziționate din afara teritoriului Uniunii Europene, precum și îndeplinirea obligațiilor declarative în vama română.

Întrucât instruirea piloților militari la nivelul țărilor membre NATO este un proces dificil pentru toate țările datorită costurilor mari, consumului de resurse materiale și disponibilității resursei umane (în special piloți instructori) precum și a perioadei îndelungate de formare a piloților, la nivelul statelor membre NATO dar și la nivel european au fost identificate posibilități de cooperare comune. În acest sens, au fost semnate acorduri între statele prin care se pot desfășura programe de instruire a piloților militari, prin punerea și utilizarea în comun a resurselor umane și materiale disponibile fiecărui stat, în funcție de nevoile de instruire ale fiecărui.

Pentru asigurarea calificării piloților la nivelul cerințelor NATO și formarea de noi piloți care să opereze avioanele din dotare, Forțele Aeriene Române folosesc atât resursele proprii de instruire cât și programele de instruire ale SUA prin Air Force Security Assistance Training Squadron – AFSAT, aceste modalități de instruire nefiind suficiente pentru pregătirea a unui număr minim de piloți care să încadreze cele două escadrile de avioane F-35 care vor fi achiziționate din SUA.

Pentru diminuarea deficitului privind instruirea piloților din Forțele Aeriene Române, au fost semnate înțelegeri pentru participarea României la programul de instruire Euro-NATO Joint Jet Pilot Training – ENJJPT și la programul NATO Flight Training Europe – NFTE ceea ce va permite parcurgerea unor programe de instruire în paralel cu cele derulate de Forțele Aeriene Române și Forțele Aeriene ale Statelor Unite ale Americii și va asigura creșterea numărului de piloți necesari pentru încadrarea unităților de aviație care vor avea în dotare avioane F-35.

Pentru acoperirea deficitului de piloți, începând cu anul 2017, România a aderat prin semnarea Memorandum of Understanding la Programul Euro-NATO Joint Jet Pilot Training – ENJJPT, iar începând cu 2019 a început să trimită piloți la pregătire în cadrul acestui program, satisfăcând astfel o parte din necesarul de instruire al piloților pentru a putea efectua trecerea pe orice aeronavă de luptă modernă (F-16, F-18, F-35, F-22, Eurofighter). Conform planului de operații – Plan of Operation (PO) convenit la nivelul programului ENJJPT, fiecare țară semnată trebuie să trimită piloți instructori pentru a putea solicita, trimit și desfășura instruirea unor piloți elevi. Țările partenere ale programului ENJJPT sunt următoarele: Belgia, Canada, Danemarca, Germania, Grecia, Italia, Olanda, Norvegia, Portugalia, România, Spania, Turcia, UK, USA.

Totodată, începând cu anul 2021, România a aderat prin semnarea Memorandum of Understanding la Programul NATO Flight Training Europe – NFTE, din care fac parte următoarele țări: Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Germania, Grecia, Italia, Muntenegru, Macedonia de Nord, Olanda, Portugalia, Spania, Turcia, Ungaria. Programul este similar cu programul ENJJPT și pregătește piloți pentru toate categoriile de aeronave.

2.3. Schimbări preconizate

Prin proiectul de act normativ:

- se urmărește realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Conceptia de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, prin atribuirea contractelor de achiziție pentru pachetul de 32 avioane F-35, motoare, muniții, suport logistic inițial, acces permanent la lanțul global de suport al F-35, echipamente și servicii pentru și de instruire a personalului navigant de aviație, a personalului de sprijin și a personalului tehnic-ingineresc de aviație, echipamente criptografice cu regim special, asistență de specialitate, de la Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Ca urmare a derulării de achiziției de la Guvernul Statelor Unite, potrivit reglementărilor legislației americane, s-a constatat că, periodic, autoritățile guvernamentale americane pot emite фактури de regularizare a valorii bunurilor importate în România, ori de câte ori acestea acceptă ca eligibilă o cheltuială realizată de furnizorii implicați, stabilirea valorii finale a bunurilor fiind realizată într-o perioadă care de obicei nu depășește 3 ani. Astfel, la momentul stabilirii valorii finale a bunurilor potrivit art. 173 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și Consiliului de instituire a Codului Vamal al Uniunii și art. 100 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apărării Naționale are obligația regularizării sumelor aferente drepturilor de import și a altor taxe datorate (TVA, accize).

Având în vedere această situație, devin incidente prevederile art. 173, art. 174 și ale art. 176 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, privind obligația plății de dobânzi și penalități de întârziere pentru diferențele suplimentare de creațe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor. Având în vedere aceste aspecte, determinate de prevederile legislației Statelor Unite ale Americii cu privire la derularea contractelor de tip Letter of Acceptance în cadrul programului Foreign Military Sales, este necesară reglementarea scutirii Ministerului Apărării Naționale de la plata penalităților și dobânzilor aferente diferențelor suplimentare de creațe fiscale rezultate din regularizarea valorii în vamă a bunurilor importate.

- se introduc derogări de la prevederile art. 173, art. 174 și ale art. 176 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

- se introduc derogări de la prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în vederea abilității Ministerului Apărării Naționale ca,

prin Direcția generală pentru armamente, să efectueze plăți pentru produsele, serviciile și/sau transferul de tehnologie care fac obiectul proiectelor de cooperare industrială, prevăzute la art. 3 din proiectul de lege;

➤ în vederea aprobării fazei de lichidare din procesul execuției bugetare, comandanții/șefii structurilor militare beneficiare ale bunurilor și serviciilor prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a) din proiectul de lege, cu excepția serviciilor de instruire a personalului, respectiv de către operatorii economici din industria națională de apărare beneficiari ai produselor, serviciilor și/sau ai transferului de tehnologie, prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 3 din proiectul de lege, vor realiza recepția și verificarea documentelor justificative, în vederea confirmării realității „serviciului efectuat” și înregistrarea în patrimoniu a bunurilor și serviciilor receptionate;

➤ se introduc derogări de la prevederile art. 77 alin. (1) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, impuse de unele limitări identificate, în legislația în vigoare, care au generat dificultăți în procesul de întocmire a documentelor necesare detașării personalului nominalizat la art. 6, alin. (2) din proiectul de lege, pentru îndeplinirea unor misiuni în străinătate;

➤ se introduc derogări de la prevederile art. IV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, impuse de unele limitări identificate care au generat dificultăți în procesul de participare la misiunile prevăzute la art. 6 din proiectul de lege, a unei delegații mai mari de 2 persoane;

➤ se introduc derogări de la prevederile art. III alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, impuse de limitări identificate care au generat dificultăți în procesul de desfășurare a misiunilor prevăzute la art. 6 din proiectul de lege, ținând cont de distanțele foarte mari între locul de cazare și locul de desfășurare a misiunilor;

➤ se prevede gestionarea de către Ministerul Apărării Naționale a sumelor în valută aferente achizițiilor Programului Foreign Military Sales – FMS, aflate în contul Federal Reserve Bank of New York – FRBNY deschis în acest sens de către Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru România, prin utilizarea instrumentelor specifice Programului FMS. Sumele provenite din gestionarea contului Federal Reserve Bank of New York – FRBNY vor fi utilizate de către Ministerul Apărării Naționale pentru achiziția de bunuri și servicii necesare realizării capabilităților implementate prin programele de asistență militară de securitate specifice FMS;

➤ se introduc derogări de la prevederile art. 75 din Legea din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în scopul utilizării de către Ministerul Apărării Naționale a sumelor provenite din gestionarea contractelor de tip LOA pentru achiziționarea de bunuri și servicii necesare pentru realizarea capabilităților implementate prin programele de asistență militară de securitate specifice FMS;

➤ se introduc o serie de drepturi și obligații specifice pentru personalul care va participa la misiuni în condițiile stabilite prin contractele de achiziție, întrucât pentru implementarea unor capabilități de complexitate ridicată din punct de vedere tehnic și operațional, este necesară participarea la activități de instruire cu un grad de risc ridicat pentru operare și menenanță; totodată se vor crea premisele motivării personalului în vederea participării la acest tip de misiune și pentru menținerea personalului specializat în structurile ministerului, în specializarea/calificarea dobândită pe timpul misiunii de instruire, pentru executarea de activități la nivelul de specializare dobândit;

➤ se introduc derogări de la prevederile art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare privind acordarea unui spor de până la 50% din soldă/salariul de bază, cu încadrarea în bugetul aprobat, personalului desemnat cu responsabilități privind derularea și implementarea acordurilor și contractelor necesare pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută la art. 1 alin. (1) din proiectul de lege, întrucât retenția personalului care deține competențele profesionale necesare în cadrul programului de înzestrare F-35, prin stimulare financiară, este o măsură viabilă și raportată la importanța asigurării capacitații de gestionare și implementare a programului de înzestrare, având în vedere complexitatea acestuia; totodată, se are în vedere menținerea nivelului de reprezentare prin cunoștințele dobândite pe timpul defulării programului de înzestrare F-35, precum și accesul la informații cu caracter

sensibil aferente acestuia.

Astfel, se impun a fi luate măsuri de motivare a personalului activ și a creșterii gradului de retenție în sistemul militar, inclusiv de natură salarială, în scopul diminuării numărului de demisii și a numărului personalului ce optează să treacă în rezervă, în caz contrar existând riscul neîndeplinirii sarcinilor asumate, cu impact asupra îndeplinirii misiunilor asumate și realizării capabilității de apărare aeriană prevăzută la art. 1 alin. (1) din proiectul de lege.

Având în vedere precedentul creat în vederea realizării și menținerii capabilității aferente achiziției sistemelor de avioane fără pilot la bord Bayraktar TB2, precum și măsurile legislative întreprinse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2024 în vederea acordării unor drepturi specifice personalului participant la misiuni în afara teritoriului național pentru executarea executării activităților de instruire pentru operare și mențenanță și activităților de sprijin în derularea programului de înzestrare realizat, se consideră necesară acordarea unui spor conform celor menționate mai sus, dată fiind importanța deosebită la nivel strategic a programului de înzestrare F-35.

Măsura se consideră a fi necesară având în vedere totodată conflictul în desfășurare din proximitatea granițelor României, starea actuală a înzestrării Armatei României, ceea ce impune adoptarea de măsuri urgente care să asigure efectivul de personal calificat necesar care să conducă la îndeplinirea obligațiilor și misiunilor asumate față de partenerii strategici ai României.

➤ prin cheltuielile determinate de dislocarea personalului Ministerului Apărării Naționale la misiunile prevăzute la art. 6 din proiectul de act normativ și a membrilor de familie, se înțelege contravaloarea biletelor de avion, a asigurărilor de viață și a asigurărilor medicale;

➤ se prevede posibilitatea aprobării de către ordonatorul principal de credite/persoana împuternicită prin derogare de competență a achiziției din alte surse, dacă unele produse și/sau servicii nu pot fi contractate sau este necesar din punct de vedere economic și/sau operațional să fie contractate din alte surse. Prin "achiziția din alte surse" se înțelege achiziția de la alte guverne și/sau de la alții furnizori, a bunurilor sau serviciilor care nu pot fi achiziționate prin contractele prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), cu respectarea legislației în materia achizițiilor publice în domeniile apărării și securității.

2.4. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului
Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a**Impactul finanțier asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri**

- în mii lei (RON) -

Indicatori 1	Anul curent 2	Următorii 4 ani				Media peste 5 ani 7
		3	4	5	6	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact finanțier, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișă finanțieră prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însotită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						
Valoarea estimată la data obținerii aprobării prealabile a Parlamentului a fost de 6,5 miliarde USD, fără TVA.						

NECLASIFICAT

Totodată, având în vedere procedurile specifice FMS, valorile finale vor fi cunoscute cu exactitate după finalizarea discuțiilor cu reprezentanții Guvernului Statelor Unite ale Americii, pentru definitivarea pachetelor de bunuri și servicii.

Prin intrarea în vigoare a proiectului de act normativ, nu este necesară alocarea unor fonduri suplimentare la titlul „Cheltuieli de personal”, acestea încadrându-se în prevederile bugetare anuale, aprobată cu această destinație.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ.

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerea directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Se va solicita avizul.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Se va solicita avizul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Se va solicita avizul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.

a) proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de
28-08-2024

b) recomandările scrise s-au putut transmite în termen de 10 zile calendaristice de la publicarea pe site-ul Ministerului Apărării Naționale;

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a**Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ**

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate mai sus a fost elaborat proiectul de *Lege pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, și unele măsuri privind derularea contractelor Guvern la Guvern specifice Programului Foreign Military Sales.*

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ANGEL TÎLVĂR

NECLASIFICAT

Față de cele prezentate mai sus a fost elaborat proiectul de *Lege pentru realizarea capabilității operaționale de apărare aeriană prevăzută în Concepția de realizare a capabilității operaționale de apărare aeriană cu avioane multirol de generația a V-a, în cadrul programului de înzestrare „Avion multirol de generația a V-a, F-35”, Faza I, și unele măsuri privind derularea contractelor Guvern la Guvern specifice Programului Foreign Military Sales.*

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU

MARIAN NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MINISTRUL FINANȚELOR

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

MARCEL-IOAN BOLOŞ

**MINISTRUL MUNCII ȘI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE**

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

SIMONA BUCURA-OPRESCU

LUMINIȚA-TEODORA ODOBESCU

**MINISTRUL ECONOMIEI,
ANTREPREENORIATULUI ȘI
TURISMULUI**

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

ȘTEFAN-RADU OPREA

IULIANA FECLISTOV

NECLASIFICAT

11 din 11

